Cuma

TARİH: 24.7.87

"TKP'NİN SESİ RADYOSU"NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler: Yazan: Y./Eng. Spikerler: Y./D.

1. Açlık grevi yapan Malatya ve Sağmalcılar Cezaevlerindeki toplam
2. 370 tutuklu ve hükümlüyle , İst. Metris Askeri Cezaevindeki
3. 400 tutuklu da katıldı
Cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülere yönelik kötü uygulamalar
4. Türk Tabibler Birliği Merkez Konseyi tarafından da kınandı
5. 5 500 işçinin grevde olduğu Seydişehir Alüminyum Tesislerindeki
teknolojinin geri olduğu yolundaki iddiaların doğru olmadığı
6. belirtildi
7. Sakıp Sabancı, işçi ücretlerinde yükselmeyi önleyecek bir
8. sistemin oluşturulmasını istedi
Altı yıl içinde faiz veya kira geliri olarak sermaye sahipleri-
9. nin cebine 30 trilyon lira girdi
10. DİBAF ile FİDEF birleşiyor
11. SB Genel Kurmay Başkanı Sergey Ahromeyev, basın toplantısında
Gorbaçov tarafından getirilen sol global çifte sıfır çözüm
12. önerisiyle ülkesinin Cenevre görüşmelerinin başarıyla sonuçlan-
13. ması için yeni bir ivme vermeyi amaçladığını söyledi
14.
15.
16.
17.

GÜNÜN YORUMU: Yazan: Zey. Spiker: Y.

Başlığı: İşçilerin grevleri ve hükümetin tutumu

Konusu:

Y A Z I L A R: Yazan: Sin. Spiker: D./Y.

1. Halkın Kürsüsü programını
2.
3.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Haberler: 1 24.7.1987

--- Tek tip elbise uygulamasının kaldırılması, günlük yiyecek bedellerinin artırılması, baskı ve işkencelere son verilmesi, mahkemelere götürülürken zincirle bağlanmanın durdurulması, yayınlara konulan kısıtlamaların kaldırılması istemleriyle açlık grevi yapan Malatya ve Sağmalcılar Cezaevlerindeki toplam 270 tutuklu ve hükümlüye, İstanbul Metris askeri cezaevindeki 400 tutuklu da katıldı. Malatya ve Sağmalcılar'daki tutuklularıxxxxxxxxxx desteklemek için Metris'te açlık grevi yapan 400 tutuklunun eylemi üç gün sürdü.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TUSTAV

P --- Cezaevlerindeki tutuklu ve hükümlülere yönelik kötü uygulamalar Türk Tabibler Birliği Merkez konseyi tarafından da kınandı. Türk Tabibler Birliği Merkez konseyi Genel sekreteri Doktor Uğur Cilasun tutuklulara zamanında tıbbi müdahale yapılmadığını söyledi. Doktor Cilasun özetle şunları belirtti: "Türk Tabibler Birliği sağlıklı yaşamanın bir insan hakkı olduğunu bir kez daha vurgular. Bu haktan yararlanmanın hiçbir istisnası yoktur ve olmamalıdır. Türk Tabibler Birliği Merkez konseyi , tutuklu ve hükümlülere tıbbi bakım vermekle görevli hekimleri mesleğin yüce kural ve geleneklerine titizlikle uymaya çağırmaktadır."

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- 5 bin 500 işçinin grevde olduğu Seydişehir Alüminyum Tesislerindeki teknolojinin geri olduğu yolundaki iddiaların doğru olmadığı belirtildi. Moskova Radyosunda konuyla ilgili yayınlanan yorumda Seydişehir tesislerinin Sovyet yardımıyla kurulduğu hatırlatılarak, Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu zorlukların Sovyetler Birliği'ne yıkılmak istendiği ifade edildi. SB'nin cumhuriyetin ilk yıllarında başlattığı Türkiye halkına yardım politikası gereği, Seydişehir Alüminyum Tesislerinin yapımına yardımı kabul ettiği vurgulanan yorumda, Türkiye'nin bu konudaki yardım isteklerinin Batılı ülkelerce reddedilmiş olduğuna dikkat çekildi.

Seydişehir fabrikası nın yapımında o dönemde en modern teknolojinin kullanıldığı ve fabrikanın bölgedeki en büyük Alüminyum tesisi olduğu/ne işaret edilen Moskova radyosu yorumunda, Geçen Ocak ayında bazı bölümlerin yenilenmesi için onarımaya vardığı, fabrikanın zarar etmediği, yalnızca geçen yılki kârının 12 milyon lira olduğu hatırlatıldı.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

P --- Bir süre önce Ankara'da hükümetin uygulamalarını denetleyen İMF heyetinin "işçi ücretlerini ve memur maaşlarını düşürün, talebi azaltın" emrinin ardından Sabancı Holding patronu Sakıp Sabancı da, işçi ücretlerinde yükselmeyi önleyecek bir sistem oluşturulmasını istedi. İşçilere verilen sosyal hakların, fazlalık olduğunu öne süren Sakıp Sabancı, sosyal yardım kesintilerinin kaldırılması, işçinin çıplak ücretle çalışması, kıdem tazminatı hesabında yalnızca çıplak ücretin temel alınması isteklerini öne sürdü.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- 12 Eylül 1980'deki darbeden sonra yasaklar baskı ve terör altında geçen altı yıl içinde , işçinin, memurun, emeklilerin ve üretici köylülerin cebinden alınan 30 trilyon lira, kar, faiz veya kira geliri olarak sermaye sahiplerinin cebine girdi. Cumhuriyet gazetesi ekonomi yazarı Osman Ulagay'ın "kim kazandı kim kaybetti?" başlıklı kitabında, çeşitli araştırmalara dayanarak vardığı gelir dağılımı sonuçları şöyle :

- Emek gelirlerinin milli gelir içindeki payı 1979 yılında yüzde 33 iken 1986 yılında yüzde 17'ye gerilerken, sermaye gelirlerinin payı yüzde 43'ten yüzde 64'e çıktı.
- Milli gelirin fonksiyonel dağılımı 1979 yılındaki haliyle korunabilseydi, ücretli-Maaşlı kesimin 1986'daki ortalama yıllık geleri 870 bin lira yerine 1 milyon 620 bin lira olacaktı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

1986'ya kadarki dönemde

- Emekçilerin geliri/cari fiyatlarla yüzde 743 oranında artarken,

sermaye ~~xxxxxx~~ sahiplerinin ortalama geliri yüzde 1208 oranında

arttı. Emekle sermaye gelirleri arasındaki ~~xxxxxxxx~~ fark 7 kattan, 11 kata çıktı.

-

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TKP İçin / müzik.

17

D --- ~~Demokrasi Yurtdışındaki Türkiyeli göçmen işçilerin Türkiyeli işçi~~

--- Batı Avrupa'daki Türkiyeli göçmen işçilerimizin iki yığınsal örgütü birleşiyor. Demokrasi İçin Birlik Avrupa/Türkiyeli İşçiler Federasyonu (DİBAF) Başkanı Osman Sakalsız ile, Federal Almanya Türkiye İşçi Dernekleri Federasyonu (FİDEF) Başkanı Hasan Özcan iki örgütün birleşmesi ~~kararı aldıklarını~~ celbetti açıkladılar. Her iki örgütün genel başkanlarının/ortaklaşa yayınladığı ~~xxxxx~~ basın açıklamasında, birlik örgütünün program ve çalışma koşullarını belirleyen tüzük taslakları, 1987 Ekim ayında kamuoyuna açıklanacak. Bu aşamada her iki örgütün üyeleri ve tüm kuruluşlar görüşlerini belirtebilecekler. Olanaklar ölçüsünde en geniş ve açık bir ~~xxxxxx~~ tartışma ile yeni program ve tüzük kesinleşecek. Birlik aşamasında hazırlık komisyonu tüm kuruluşları da ziyaret ederek

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

birleşmeye katılmalarını isteyecek, programa yönelik görüşlerini alacak.

1988 yılının ilk yarısında birleşmeye katılmak istediğini bildiren tüm kuruluşların eşit oranlarda katılımı ile birleşme kurultayının gerçekleştirileceği bildirilen ortak basın açaklamasında ayrıca, şu görüşlere yer veriliyor:

"Barış, eşit haklar ve demokrasi olarak özetlediğimiz meselelerimizin çözümü kısa vadeli ve kolay olmayacaktır. Bu meseleler genel olarak tüm vatandaşlarımızın ortak meseleleridir ve ancak herkesin bir ucundan tutması ile çözülebilir. Var olan tek tek kuruluşların hiçbiri meselelerin tek başına çözecek kadar güçlü değildir. Birlik olmak, birleşmek problemlerin çözümü yönünde ilk ve önemli adımdır.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Federal Almanya koşullarında mümkün olan en geniş birlik, ancak tüm yurttaşlarımızın ortak, acil ve somut problemleri temelinde çalışmayı kabul etmekle olanaklıdır. Kurulacak olan birlik, üyeleri arasında dil, din, politik görüş ve ulusal köken farkı gözetmeyecektir. İnananlarla, herhangi bir dine inanmayanlar, Türk ve Kürt işçileri, onların aileleri, farklı politik görüşten kişiler birlik örgütü içinde eşit haklara sahip üyeler olacaklardır. Biz bu nedenle örgütlerimizin birleşme sürecine katılmak isteyen tüm kuruluşlara açık tutacağız.

Ortak meseleler için birleşmenin temel koşulu da budur. Karşılıklı anlayış ve hoşgörü ile hepimizin içinde olacağı güçlü bir birlik örgütü yaratmak, yarattığımız bu güçle birlikte sorunlarımızı çözmek istiyoruz."

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

---Sovyetler Birliği Genel Kurmay Başkanı Sergey Ahromeyev,Moskova'da düzenlenen basın toplantısında,Mihail Gorbaçov tarafından getirilen son global çifte ~~xxxxf~~ sıfır çözüm önerisiyle,ülkesinin Cenevre görüşmelerinin başarıyla sonuçlanması için ~~xxr~~ yeni bir ivme vermeyi amaçladığını söyledi.Sovyet genel kurmay başkanı,görüşmelerde Amerikan tarafının tutumu nedeniyle ortaya çıkan ~~pürüzler~~ pürüzler üzerinde dururken,her iki tarafın roketlerinin de yokedilmesi gerektiğini bildirdi.Karada konuşlandırılmış roketlerin denizlere taşınmasına,Perşing-2 roketlerinin Perşing-1'ler ile değiştirilmesine gerek olmadığını bildiren Sergey Ahromeyev,Federal Almanya'da bulunan Perşing 1-A roketlerinin Federal Alman malı olması nedeniyle anlaşma ~~xxxxxxx~~ çerçevesinde ele almayacaklarını,ancak bunların Amerikan malı olan nükleer başlıklarının mutlaka yokedilmesi

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

P -xxx gerektiğini bildirdi. Sovyet genel kurmay başkanı, ülkesinin getirdiği global xxxx çifte sıfır çözüm önerisiyle, yalnızca Amerikan tarafının kimi yaklaşımlarına yanıt vermekle kalmadığını, aynı zamanda Japonda da içinde, Asya ve Pasifik Bölgesinde yer alan bir dizi ülkenin isteklerine karşılık vermiş olduğunu sözlerine ekledi.

Aynı basın toplantısında konuşan Sovyetler Birliği dışişleri bakanı yardımcılarından İgor Rogaçov, Sovyetler Birliği'nin Çin Halk Cumhuriyeti'nin uluslararası güvenlik ve silahsızlanma konularındaki tutumundan büyük bir memnunluk duyduğunu, nükleer silahsızlanma sorunlarının Çin-Sovyet politik danışma görüşmelerinde sürekli olarak ele xxxxx alındığını, Ekim ayında Pekin'de yapılacak olan yeni dönem görüşmelerinde de bu konu üzerinde birlikte durulacağını belirtti.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TUSTAV

---D.D.,SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov'un global çifte sıfır çözüm üzerine getirdiği yeni öneriler,dünya çapında olumlu bir yankı uyandırdı.

Türkiye Cumhuriyeti dışişleri bakanlığı,konuyla ilgili olarak yayınladığı bir açıklamada,yeni Sovyet adımını "nükleer silahsızlanma çalışmalarının geleceği bakımından umut verici " olarak nitelendirdi.Açıklamada,Türkiye'nin Cenevre'de sürdürülen müzakerelerin biran önce anlaşmayla sonuçlanmasını temenni ettiği kaydedildi.

Beyaz Saray adına bir açıklamada yapan sözcü Martin Fritsyotır,geçen hafta Cenevre'de oluşan durgunluğun aşılması için umutlar doğduğunu bildirerek,öneri yapılır yapılmaz,Regan,Şultz ve Karluçi'den oluşan bir üst düzey ekibinin önerileri derhal incelediğini açıkladı.

Öte yandan Beyaz Saray yetkililerinden birisi,gazetecilere

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

yaptığı açıklamada,"global çifte sıfır çözüm"ün bir engel olarak değil,olumlu bir çıkış noktası" olarak değerlendirilmesi gerektiğini bildirdi.

Japonya başbakanı Nakasone,Sovyetler Birliği'nin Asya'da da nükleer roketlerin yokedilmesini yanlısı olduğunu açıklamasını,selamladığını söyledi.Japon hükümeti devlet bakanlarından Gotoda da yaptığı açıklamada,Sovyet tutumunun tümüyle Japonya'nın görüşleriyle uyum içinde olduğunu bildirdi.

Federal Almanya ve İngiltere başbakanları Helmut Kol ve Margirit Tetçır Sovyet önerisini selamladıklarını belirten demeçler verirken,Belçika dışişleri bakanı Tindemans,Sovyet önerisinin ciddiyetle ele alınmasını istedi.

Yunanistan ve İsveç hükümetleri yaptıkları açıklamalarla Sovyet girişimini desteklediklerini bildirdiler.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(2) ---İran dışişleri bakanı Ali Ekber Velayeti,Bonn'da düzenlediği basın toplantısında,ABD savaş gemilerinin Basra Körfezi'ndeki operasyonlarını bölgede gerginliği artırıcı bir tutum olarak nitelendirdi.Veyaleti,İran gemilerine saldırılmadığı sürece, bu gemilere saldırmayacaklarını da sözlerine ekledi.

Öte yandan Irak,Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin oybirliğiyle almış olduğu İran-Irak savaşının derhal sona erdirilmesi kararını desteklediğini açıkladı.Irak parlamentosu,oybirliğiyle aldığı kararda,Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Perez de Kuellar'ın bu konudaki girişimlerini destekleyeceğini dile getirdi.İran devlet başkanı Hameney ise,İRNA ajansının bildirdiğine göre,İran'ın Birleşmiş Milletler Kararını tanımadığı yolundaki görüşünü bir kez daha tekrarladı.

Öte yandan Özal,Evren ile yaptığı haftalık olağanüstü görüşmesinden sonra bir gazetecinin sorusunu yanıtlarken,

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Basra Körfezi'ndeki gelişmelerin Türkiye'nin lehine olmadığını söyledi.

Burası ..... radyosu.D.D. şimdi de kısa dünya haberlerimizi sunuyor uz:

--- Santiago: Şili'de 7 sol partinin oluşturduğu Birleşik Sol adlı koalisyon örgütü,Şili'de demokratik ~~xxxxx~~ seçimler için eylemleri koordine edecek bir merkez kurulduğunu açıkladı.Yasaklanmış partilerin legale çıkması,baskıların durdurulması ve politik tutukluların salıverilmesi,bu merkezin düzenleyeceği yığın eylemlerinin ana istemleri olacak.

---Port o Prens: Haiti'deki cuntanın güvenlik kuvvetleri,Namfi rejiminin istifası için gösteri yapan kadınlara saldırdı.Birçok kadının yaralandığı saldırıda,40 kadının da gözaltına alındığı bildirildi.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

---Paris:Fransa resmi istatistik dairesinin yaptığı açıklamaya göre,bu ülkedeki işsizlerin sayısı,2,5 milyonu aştı.

---Karakas: Venezüela başkentinde üniversiteler tarafından düzenlenen barış festivaline sendikaların,öğrenci örgütlerinin ve ülkedeki birçok politik partiden temsilcinin katıldıkları haber verildi.Festivalde,dünyanın atom silahlarından temizlenmesi istemi dile getirildi.

---Dakka: Bangladeş'te başlayan genel grev sürürken,güvenlik kuvvetleri grevcilere saldırdı. Grev sırasında ülke çapında 250 kişinin tutuklandığı,5 kişinin kurşunlanarak öldürüldüğü ve 300 kişinin yaralandığı haber verildi.

---Moskova:Moskova yüksek okulları ve üniversiteleri öğrencileri, yaz tatillerini çeşitli üretim birimlerinde pratik eğitimlerini yürüterek geçiriyorlar.Aynı zamanda eğlencelerin,festivallerin de düzenlendiği yaz kampları,bir sonraki eğitim dönemine dek sürecek.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

BR 23.7.1987 Zey.

Yorum

İşçilerin grevleri ve hükümetin tutumu

D.D,açık döğüşte her zaman gerçekleri daha iyi görme,anlama olanağı vardır.Akla kara açık döğüşte daha iyi belli olur.Şu anda sürmekte olan grevler,Özal hükümetinin işçi düşmanı yüzünü,Türkiye'de özgür toplu sözleşme düzeni ne geçilmediğini, ~~diyor bitmiyor durmadığını~~,işçi grevlerinin karşısında doğrudan hükümetin politik tutumunun yattığını gösteriyor. İşveren sendikaları grevler karşısında ne yapacakları konusunda Özal'ın kararını bekliyor. 1984 yılı başından beri özgür toplu sözleşme düzenine geçildi sözüişçi grevleri ve uyuşmazlık karşısında Başbakan Özal'ın kararını bekleyen işverenlerce yalanlanıyor İşçilerin grevlerinin karşısına hükümetin politik kararları dikiliyo

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

25 günden grev sürmekte olan

Örneğin, bir aydır Seydişehir Alimünyum tesislerinde, Seydişehir işçisinin istediği ücret artışı ilk yıl için 7,5 milyar lira. Kamu İş veren Sendikası 4,5 milyar lira veriyor. Demek ki 3 milyar daha vermeyi Kamu Sen kabul etse, işçilerin birinciy yıl için ücret artış isteminde anlaşmaya varılacak. Ama öyle olmuyor. Daha Seydişehir işçileri greve başladıkları zaman "fabrikayı kapatırım" diye işçileri tehdit eden Başbakan Özal, fabrikanın 20 günde 10 milyar zarar etmesine gözyumuyor. Hükümet adeta ulusal bir serveti eritiyor. Yılda 10 milyon dolarlık döviz tasarrufu sağlayan, binlerce yurttaşa iş olanağı sağlayan ve onbinlerce aileyi geçindiren Seydişehir Alimünyu tesisleri adeta göz göre göre yokedilmeye çalışılıyor. Yıllardır açlık ücretlerine mahkûm edilmiş Seydişehir işçilerinin son derece haklı istemlerle yaptıkları grevinin karşısında Özal hükümeti duru-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

yor.Özal hükümeti,fabrikayı öldürerek işçileri boyun eğmeye zorluyor. Hükümetle işçilerin grevlerinin karşıkarşıya olduğu bu açık döğüş, ulusal serveti korumak için işçilerin çırpınışlarını ve ulusal serveti batırmak için Özal hükümetinin düşmanca tutumunu olduğu gibi gösteriyor.Seydişehir işçileri grevde olmalarına rağmen fırınları yaşatmak için,çocuğuna titizlenen bir anne gibi yürek acılarıyla çırpınırken,Başbakan Özal keyifle, Seydişehir'in çöküşünü seyrediyor.

Konuyla ilgili olarak /Milliyet gazetesinde Araştırma servisi Seydişehir işçilerinin grevi karşısında hükümetin tutumu üzerine son derece önemli 6 soruyu gündeme getirdi.Birinci soru şu: Bir Amerikan şirketinin Seydişehir'in teknolojisini değiştirmeye talip olduğ

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

Amerikan
ve bu/şirketine pazar yaratmak için fırınların tek tek ölümüne göz yumulduğu doğru mudur? İkinci soru şöyle: Seydişehir bir ton alimün yum üretmek için 15 bin kilovat elektrik harcıyor.Dünyadaki alüminyu fabrikalarının elektrik harcama ortalaması bizimkinden sadece bin kilovat düşük olduğuna göre,"aşırı elektrik tüketiyormuş"gibi göster menin altında fabrikayı tahrip etmek mi yatıyor?

Üçüncü soru:Kendi öz fabrikamızın ölmesine göz yummanın altında 200 milyon dolarlık Türk alüminyum pazarını yabancılara peşkeş çekmek isteyenlerin tuzağı mı vardır?

Dördüncü soru: Bu fabrika ölürse bunu yeniden kurmak için 6-7 trilyon liralık yeni harcama gerekecektir.Acaba bu fabrikayı yok etmede yeni harcamalarla komisyonları artırmak istemenin payı

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

var mıdır?

Beşinci soru: Hükümet "Seydişehir'in teknolojisi geri"diyor.Bu fabrikanın kuruluş onayında o dönem Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı olan Turgut Özal'ın imzası vardır.İmzayı atanlar,o teknolojiyi bugüne kadar neden yenilememişlerdir? Üstelik de fabrikayı kuran Sovyetler Birliği'yle 1976 yılında tesisin üretim kapasitesinin iki misline çıkarılmasını öngören bir anlaşma imzalanmış ve bu proje ile ilgili olarak 293 Türk Sovyetler Birliği'nde eğitim görmüştür. Seydi şehir alüminyum tesisleri gerçeleyen değil,Sovyetler Birliği'nin yardımıyla sürekli gelişen ve Türkiye ekonomisine katkıları her yıl artan en büyük tesislerden biridir.

Altıncı soru şudur: Bu öz fabrikamızda toplam ücretler maliyetin sadece yüzde 11'ini oluşturuyor. 1500 derece sıcaklıkta/çalışan karşısında

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

5 bin 500 işçinin ortalama aylık ücreti 63 bin liradır."Fabrikayı kapa-
tırım"diyen ağızların bir Boğaz lokantasında bir oturuşda 100 bin lira-
lık hesap verdiği bir dönemde,işçi ücretini artırmaya bu sert tepkinin
hangi mantık,hangi vicdan,hangi ekonomik yaklaşımla izahı vardır?

Evet D.D./Açık döğüş Özal hükümetinin kirli niyetlerini,Amerikan,
Japon sermayesine Türkiye'de pazar olanaklarını,ulusal serveti batıra-
rak sağlamaya çalıştığını,işçilerin/ 7,5 milyarlık ücret artışının
toplam
yanaşmayıp yüz milyarlık zararları göze alacak kadar işçi düşmanı
çehresini açığa vuruyor.

/Tüm gücümüzle onurla grevlerini sürdüren Seydişehir işçilerinin
yanında olmak,hepimizin demokratlık görevidir.Ana emperyalizmin çiz-
diği planlarla işçileri boyun eğdirmeye zorlayan Özal hükümetinin
karşısında,fabrikasını ve grevini koruyan Seydişehir işçileriyle

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

1. Müzik. - A-4 (3.30)
2. Müzik. D - 206 (4 dk)

Halkın Kürsüsü

TKP'nin Sesi

24.12.82

--- Merhaba d. dinleyiciler... Bir Halkın Kürsüsü Programında yine birlikteyiz. Dinleyicilerimizin mektupları yine önümüzde. Bu programımızda iş ve işçi sorunlarını konu alan, grev ziyaretlerini anlatan mektuplara ağırlık vermek istiyoruz. İlk mektubumuz İstanbul'dan Gülnaz Gülen'e ait. "Yaza girerken Türkiye'den merhabalar" diyor dinleyicimiz. Ve devam ediyor:

---"Havanın güzelliğinin veya kötülüğünün mücadelemizi etkilemeyeceğini bir pazar günü tekrar gördük. Bayramın üçüncü günü olan ~~bu~~ yağmurlu, soğuk günde işçi kardeşlerimizin grevini canı gönülden desteklediğimizden ve onların yanında olduğumuzdan, grev ziyaretine gittik. Öğrenci, işçi, esnaf, sanatçı yirmi kişi kadardık. Petrol-İş Sendikasında grevler hakkında bilgi edindik. Daha sonra da buraya bağlı üç grev yerine gidip grev gözcüleriyle söyleştik.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

İçinde yaşadığımız günlerde, basını izlesek bile bir sürü gerçekten habersiz kaldığımız bir gerçek. Ama bu gerçek, örneklerle yaşanınca anlam kazanıyor. Boyalısı bir yana, basın 10 bin grevci işçinin mücadelesini yansıtmıyor. Daha doğrusu yansıtamıyor. Çünki sermaye sahibi en güçlü silahını parasını kullanarak basını bikisel yaşama sokuyor. Binlerce insan demokrasi mücadelesi veren, hakkını arayan binlerce kardeşini, sömürüyü duyamıyor, göremiyor. Oysa grev dayanışmaları yoluyla halk-işçi bütünleşmesi sağlanıyor. Bu katılım mutlaka sağlanmalı, grev dayanışmaları yükseltilmeli ki, tek sesler çoğalıp bir koro oluşturusun.

Sizlere grev gözcüleriyle yaşadıklarımızdan bir kaç anı anlatmak istiyorum:

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TUSTAV

1980 öncesinde grev yaşamış olan bayan işçiler anlatıyorlar: "Çok fark var. O zaman başka türlüydü. Olanaklarımız vardı. Sesimizi daha çok duyurabiliyorduk, daha çok destek vardı. Yinede bugün 90 küsür günü geride bıraktık. 130 kişi dışarda, 8 kişi çalışıyor. Onlarla selamımız var, çok konuşmuyorlar. Onların da kendilerine göre haklı nedenleri var. Patron bazen öyle sinirli oluyor ki selam bile vermeden geçip gidiyor. "Bunları anlatanlar, 8-1/I-8 arası nöbette sürekli gözcülük yapıyorlar. Güler yüzlü güçlü insanlar...

Fotoğraf çektirmek için bir bayan arkadaş grev gözcüsü gömleğini giydi. Polisin dik bakışlarıyla karşılaşınca "ne bakıyorsun bana öyle, ben yıllarca işçilik yaptım. Ayrıca da bir işçi liderinin eşiyim. Bana öyle bakmaya hakkın yok" dedi.

---D. dinleyiciler... dinleyicimiz Gülnaz Güler gittikleri grev ziyaretinden biz-

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

lere bunları anlatıyor. Ve devam ediyor:

— "Onur kıranlar bir gün kendileri onursuzluklarıyla yokolacaklar. Ama işçi sınıfının onuru, insanlığın onuru kırılamayacak. Grevleri, işçileri destekliyoruz ve onların sesini daha gür duymak istiyoruz. Basın bize bilgi vermiyor ama biz onlara gidiyoruz. Onlardan, bizzat grevci işçilerden öğreniyoruz. Ama bu "biz"in kitlelere ulaşması "hepimiz" olması bu koşullarda çok yavaş gerçekleşiyor. Sürekli sivil polis gözetimi, fotoğraflar ve filmler. Bütün bunlara rağmen ve bütün bunlarla birlikte mücadelemize devam ediyoruz ve edeceğiz.

--- Değerli dinleyiciler. Şimdi mektuplarımızı okumaya biraz ara verip grevdeki işçilerimiz için çalıyoruz.

Müzik--- Türkiye işçi Sınıfına Selam ----

Petrolis grevlerini ziyaret eden Bu dinleyicimizin mektubunu Gülnaz Gülün'ün okuduğu

Biliyorsunuz, petrolis işçileri şimdi Kocaeli'nde deniz işçileri grevlerini bonservi ile sona erdirdiler. Ama Beşiktaş grevleri, Bozüyük'te Kristal iş'e bağlı kavanoz işçileri grevleri, Tuzla'da Kristal iş'e bağlı kavanoz işçileri grevleri, Tuzla'da Feroalyum da metal işçileri grevleri sürüyor. Bozüyük'te Kristal iş'e bağlı kavanoz işçileri grevleri, Tuzla'da Feroalyum da metal işçileri grevleri sürüyor. Deniz işçileri ile grev parkalarını yakından takip etmeliyiz. Tüm grevci işçilerle dayanışmayı yükseltmeliyiz.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

---- D. dinleyiciler.... İkinci mektubumuz İlhan Güneş'in."Merhaba" diye başlıyor dinleyicimiz. Ve başlıyor anlatmaya:

--- Yayın organlarında işçilerin nasıl sömürüldüğünü, nasıl kullanıldığını, sakatlanınca nasıl eski bir eşya gibi bir kenara atıldığını okuyoruz. Bix Burjuva basınında bile bu tür örneklere rastlıyabiliyoruz.

Gerek radyomuzda, gerek yazılı organlarda sık sık yer alan bu tür haberler günümüz Türkiyesinde işçiye ve dahası insana verilen değeri gözler önüne seriyor.

Ben burada sizlere yakın bir xxx arkadaşımla yaptığım sohbet sırasında işçi olan babası ve çalıştığı xxxx işyeri hakkında öğrendiklerimi aktarmak istiyorum.

Arkadaşımın babası, 10 yıldır İstanbul'da bir tekstil kuruluşunda çalışıyor.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Dindar, dürüst, saf bir insandır arkadaşımın babası. Ve onun dürüstülüğü patronlarının dikkatini çekmiş. Ve onu işyerinin tek bekçisi yapmışlar. Vardiyasız günde 12 saat çalışması gerekiyormuş. Akşam saat 8'den sabah 8'e kadar. Bunun yanında cumartesi pazar da çalışmak zorunlu. Ve arkadaşımın babası yıllardır izine ayrılmamaş. Patronu izin istediğinde, "aman sen bizim en iyi, en güvenilir bekçimizsin, fabrikayı başkalarına emanet edemiyoruz, bu yıl izine ayrılma deyip, biraz da fazla para verip onu geri çeviriyormuş. Bu baba yıllardır çocuklarını doğru dürüst göremiyor. Çocukları da onu ancak uyurken görebiliyorlar. Yılların verdiği yorgunluk onu öyle bir çökertmiş ki, yaşının çok üzerinde gösteriyor. Bu baba ne yapsın? Çocuklarının geleceklerini tehlikeye atıp işini mi bıraksın, yoksa kendi yaşamını hiçe sayarak işe devam mı etsin? Zorunlu olarak ikinci şıkkı seçiyor bu gece bekçisi.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Ve bundan bir kaç yıl önce işyerinde patron iflas ettiğini söyleyerek hiç bir tazminat ödemeden işçileri işten çıkarıyor. Kısa bir süre sonra başka bir isimle kuruluş yeniden düzenleniyor. Patron aynı patron. Işyeri biraz daha da büyük. İşe alınan işçilere ise daha az ücret ödeniyor. Sendikaya girmeme koşulu getiriliyor.

Arkadaşın babası işten çıkarılmamıştır çünkü onların güvenilir, sendikasız, sadık bekçisidir.

Dünyada işçi sınıfı 8 saatlik çalışma hakkını daha 19. yy. da aldı. 20. yy. da Türkiye'de bir işçi 12 saat çalıştırılıyor. Haftada 7 gün. Yıllardır izine çıkmadan üstelik. 20. yy. da Türkiye'de işçiler, işten atılıyor çeşitli oyunlarla. Yerlerine daha az ücretli, sendikasız işçiler alınıyor. İşte 20. yy. da Türkiye'de işçi hakları....

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

--- D. dinleyiciler, bu hafta mektubunu yayımlayacağımız dinleyicilerimizden xx biri de Hakan Deniz.

Hakan Deniz İstanbul'dan yazıyor. Mektubuna "İçimizden biri" diye başlıyor ve şunları anlatıyor:

--- "İstanbul'un bir semtinde bir işçi var. Adı Erdal. Erdal orucunu tutan, arasıra namaz kılan, çevresi oldukça dar ve yakın bir zamana kadar xxxxx ailesini geçindirmekten başka düşüncesi olmayan biri. Küçük bir işyerinde çalıştığı için bugüne kadar sendikanın sadece adını biliyor.

Fakat özellikle geçim sıkıntısı ve çevresini izlemesi sonucu Erdal bazı şeyleri kendiliğinden öğrenmiş. Örneğin sendikaların, grev hakkının ve bazı hakların gerekli olduğuna kendi kendine inanmış Erdal.

Şimdi Erdal benim arkadaşım. Ben Erdal'a işçi sınıfından, burjuvaziden, işçi sınıfının birliğinden bahsediyorum.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Erdal beni anlıyor ve hak veriyor bana. Çünkü (işçücünü) emeğini satarak geçiniyor. Erdal ve emeğinin hakkını hiç almamış bu güne kadar.

Yakında Erdal sınıf mücadelesini, sosyalizm ve komünizmi öğrenecek. Yakında Erdal'ın kafasına ve ellerine çok iş düşecek.

--- D. dinleyiciler... Hakan Deniz mektubunu böyle bitiriyor. Hakan Deniz'e ve bize yazan bütün dinleyicilerimize teşekkür ediyor. Yeni mektuplarını bekliyoruz. D. dinleyiciler, bir başka mektuba geçmeden önce hep birlikte bir türkü dinleyelim.

---- Müzik----- Denizin Dibinde Hatçen Mermerden Evler (4 dk)

--- Mektubunu yayımlayacağımız bir başka dinleyicimiz de İstanbul'dan Neşe Okan.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

D. dinleyiciler... Neşe Okan mektubunda işe giderken karşılaştığı bir olayı anlatıyor.

--- " İşyerinin yakınında, her gün onlarca kişinin toplandığı bir işsiz pazarı var. Ellerinde, giysilerinin bulunduğu birer poşet, perişan, bezgin dolaşıyorlar. Kendilerine bir günlük yada bir kaç günlük iş verecek birilerini bekliyorlar. Buraya kimisi ~~işsiz, kimisi~~ işçi pazarı diyor. Bence burası işsiz pazarı. Hepsi de evlerine bir bir lokma ekmek götürebilmek için sabahın 5'inde, 6'sında doluşuyorlar buraya. Esir pazarlarının anımsatıyor burası bana.

Geçen hafta otobüsten inmiş işyerime doğru gidiyordum. İşsizlerden 10-15 kişilik bir grubun itişerek durağa doğru geldiğini gördüm. Kavga çıkabileceğini düşünerek biraz yavaşladım. Iki kişi iki yan yandan bir adamın koluna yapışmış, kendilerini alması için adamı ikna iknaya uğraşıyor.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Diğerleri de bu iki kişiyi adamın kollarından ayırıp yerlerine geçme çabasındalar. Bir ara adam durdu. "Bakın bana bir günlüğüne, yanızca bir kişi lazım. Gündelik altı bin lira. Hanginiz gelirseniz gelin. Benim için farketmez" dedi. Sol koluna asılan işçi adayı "abi ilk ben duymuştum söylediğini. Bu iş benim hakkım" diyor. Sağındaki ise "ben 5 bin liraya çalışırım. Beni al." diyerek daha sıkı sarılıyor. Bağırışarak durağa doğru gittiler. Dönüp baktım. Dönüp baktım. Adam kollarını kurtaramamış, iki işçi adayıyla birlikte otobüse biniyordu. Diğerleri bezgin, umutları yıkılmış bir halde geri döndüler.

Serbest rekabet dedim kendi kendime. Kapitalizmin pisliklerinden biri daha. Özal'ın ekonomisi insanları öyle bir hale getirdi ki, bir günlük iş için bu işsizler, kendileriyle aynı durumda olan birine iş kaptırmamak için ücreti düşürüyorlar.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TUSTAV

Gerekirse dövüşmeye hazırlar. Her şey bir lokma ekmek için.

Bu olaydan bir kaç gün xxxxx önce patronum, arkadaşına hayat pahalılığından sözediyordu.Boğazda bir akşam xxxx yemeği yemişler. Dört kişi için yüzon bin lira ödemişler. "Ama olsun" diyor ardından. "Ben buna razıymm. Yeter ki 12 Eylül öncesine dönmeyelim. Arabamıza alacağımız yakıtın miktarına bile hükümet karışıyordu. Her şey karaborsaydı. Helal olsun Özal'a. Dört yılda ekonomiyi düzeltirim dedi. Düzeltti de.

Sohbetlerini geçen ay patronun yetmiş xx milyona aldığı Mersedesden, onun (ve şirketin) ucuzluğundan sözederek sürdürdüler. x

Evet... Bir yanda altı bin lira yevmiye için 10-15 kişi birbirine giriyor. Diğer yanda bir kişi xxx bir akşam xx yemeği için yüz on bin lira veriyor. Yetmiş milyona aldığı arabanın ucuzluğundan sözediyor.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Neşe Okan

--- Dinleyicimiz mektubunda bunları anlatıyor ve söyle devam ediyor:

--- "Ben ise 50 bin lira maaşla çalışıyorum. Öğle yemeği patrona ait. Hiç bir sosyal hakkım, sigortam yok. 50 bin lira ev kirası veriyorum. Yani karın tokluğuna çalışıyorum. Zam istediğimde patronum şöyle dedi: "Kızım sen 50 bini beğenmiyorsun ama, yanında çalıştırdığım makine mühendisine bile ben 90 bin lira veriyorum. Yine de sesini çıkarmıyor. Bereket versin diyip çalışmaya devam ediyor. Sen neyine zam istiyorsun? Ekmek kapısı bulmuşsun ya haline şükret.

Bir tek şey söylemek istiyorum. "Şükretmeyeceğim"

,,- Dinleyicimiz, "Şükretmeyeceğim" diyor. Ve mektubunun sonunda radyo çalışanlarına seslenerek, "Sesiniz bize moral veriyor, hepinize çalışmalarınızda başarılar dilerim" diyor.

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Bizler de Neşe Okan'a başarılar diliyoruz. Ve yeni mektuplarını bekliyoruz. Dinleyicimiz mektubunda not olarak Süper Dizel'de çalışan 11 kişinin bir yıldan fazla süredir devam ettiği grevin geçtiğimiz günlerde sona erdiğini bildiriyor. Ve ekliyor:" Anlaşmaya vardıklarını, işçilerin hepsinin işbaşı yaptığını öğrendim. Ne haklar elde ettiklerini henüz bilmiyorum. Ama işçilerden hiç biri işten çıkarılmamış. Süper Dizel işçileri ücretlerinin 45 bin liraya çıkarılması için greve gitmişlerdi.

Evet d. dinleyiciler... Bir mektubumuz daha böylece sona erdi. Bize yazan bir başka dinleyicimiz Ali Yaluz da Çocukları için hırsızlık yapan iki kadının tutuklandığını bildiriyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI TÜSTAV

Dinleyicimiz Ali Yavuz şunları yazıyor:

--- "Eşini trafik kazasında kaybeden Zekiye Demir ile kocası askerde bulunan Şaziye Dratik çocuklarının karnını doyurabilmek için Bursa'nın merkez köylerinden Armutlu köyünde tavuk çalarken yakalandılar.

Kucaklarında çocukları ile mahkemeye çıkarılan kadınlar geçim sıkıntısı çektiklerini çocuklarının karnını doyuramadıklarını bu yüzden hırsızlık yaptıklarını söylediler. Zekiye Demir ve Şaziye Dratik cezaevine gönderildiler.

~~xxxDxxdinleyicilerxxxxxxmxxhaberxüzerinexxxxxxöyleyexkxxxxyxrxzx gxrxkxizx~~

--- Evet d. dinleyiciler...-Her gün gazetelerde onlarcasına rastlayabileceğimiz bir haber de Bursa'dan. Işte ülkemizdeki yoksulluğun boyutları. Ali Yavuz'un mektubuyla programımızın sonuna gelmiş bulunuyoruz. Yeni bir programda yeniden birlikte olmak umuduyla hoşçakalın değerli dinleyiciler...

—1—

TÜSTAV TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI